

SZILÁGY SOMLYÓ

TÁRSADALMI ÉS POLITIKAI HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN OSÜTÖRTÖKÖN

Előfizetési ára:

Egész évre 28 K, fél évre 14 K, negyedévre 7 K.
Egyes szám ára 60 fillér.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

BÖLÖNI SÁNDOR.

Társszerkesztő:

B. JÓZSA GYULA.

Hivatalos hirdetések díja fél hasábig 50 korona.

Nyiltér soronként 4 korona.

→*← Magánhirdetések megegyezés szerint. →*←

Kiírják a törvényhatósági választásokat.

Az imperium átvételekor a román kormányzótanács dekrétumot bocsátott ki, amelyben felfüggesztette a törvényhatósági bizottságok és a községi képviselőtestületek működését. Minthogy az autonom testületek hatáskörébe utalt nagyfontosságú ügyek elintézése hosszú ideig nem szünetelhetett, egyttal elrendelte azt is, hogy a törvényhatósági közgyűlés elé utalt ügyek egyrészt a prefektusok, a jelentősebb ügyeket pedig a kormányzótanács belügyi reszortja intézze el. Természetesen ez csak átmeneti intézkedés volt és csak addig maradhatott életben, amíg a törvényhatósági és községi választójog tervbevett reformja életbelép.

Most már aktuálissá vált a törvényhatósági bizottságok ügyének rendezése is. Erre annál sürgetőbb szükség volt, mert a közgyűlések már majdnem 1 éve nem gyakorolhatták ellenőrző jogukat.

Ugy látszik, már csak rövid idő választ el a törvényhatósági bizottságok választásától. A községi képviselőtestületek újjászervezésére vonatkozó rendelet már meg is jelent. A törvényhatósági bizottságok reformjáról is elkészült a kormányzótanács rendelete. Nehány napon belül ezt a rendeletet is publikálni fogják. Az új rendelet teljesen eltörli a virilizmust. Megváltoztatja a törvénynek a törvényhatósági bizottsági tagok létszámára vonatkozó rendelkezését is. Eddig ugyanis a törvény csak azt állapította meg, — külön a városi és külön a vármegyei törvényhatósági bizottságokra vonatkozólag — hogy mi a bizottsági tagok létszámának minimuma és maximuma.

Ennek a törvényes intézkedésnek keretén belül eddig minden törvényhatóság maga állapította meg a törvényhatósági bizottság tagjainak számát. A kormányzótanács rendelete szerint ezután minden törvényhatóságban egységesen, minden ezer lakos után egy törvényhatósági bizottsági tagot kell választani.

Másik igen fontos intézkedése a rendeletnek az lesz, hogy módosítja a törvényhatósági közgyűlések eddigi hatáskörét és eliminálja abból a politikai vonatkozású ügyeket. A közgyűlés hatásköre ezután valószínűleg kizárólag a törvényhatóság belügyeire fog korlátozódni. Előreláthatólag megszűnik a törvényhatóság felirati joga is.

A rendeletnek néhány napon belül vár-

ható megjelenése után a közigazgatási hatóságok meg fogják tenni az új választások előkészítésére szükséges intézkedéseket.

Műsoros estély.

A református egyház javára rendezett műsoros estélyre rendkívül impozáns közönség gyűlekezett össze szombaton a városi színházban. Az óvatos rendezőség pont fél 8 órára hirdette a műsor kezdetét s így sikerült elérni, hogy pont nyolcra befejeződött a népvándorlás s felgördült, azaz félrehúzódott a függöny.

A műsort v. Balás Pál vezette be Kiss Menyhért Cabaret-prologijával. Kissé indiszponált hangját a szavaltat hevével pótolta.

Dr. Rosenberg Zoltánné a „Zsidónő” operából hegedűszólt adott elő, sok érzéssel és zenei tudással. Megújrazták. A zongorakíséretet Tóth Rózsika adta hozzá, hiba nélkül, amint hogy illik is neki.

P. Szűcs Imre Eötvös Károly balatonmélteki rajzai közül választott egyet, a Balaton jeges hullámai között elpusztuló halászok történetét. Előadása a mű drámaiságát olyan erővel juttatta kifejezésre, hogy szinte rosszul esett azt egy kabarészerű műsor keretébe beékelve hallgatni meg.

Eller Mária cigányzenekíséret mellett magyar dalokat énekelt. Nagyon kellemes, lágy csengésű hangját élvezet volt hallani; csak mozdulatain, helyesebben: mozdulatlanságán látszott, hogy először szerepel a nyilvánosság előtt. Remélhető, hogy ezután nem fogja annyira respektálni a közönséget.

Szenássy Évike és ifj. Szenássy Zoltán a Troubadourból adtak elő zongorán és hegedűn egy szép részletet, kellő összetanulás és precizitás mellett.

Eller Gizella és Nagy Erzsike egy ügyesen előadott dialoggal szerepeltek a műsoron.

Papp Imre tréfás magánjelenetében egy italo ember alakját személyesítette meg. Kétféle maszkírozása volt; játékába pedig annyi komikumot vitt bele, hogy igazán „rengett a nézőtér a kacagástól.”

A Daloskör sikerült énekszámai töltötték ki a műsor többi pontjait. A hölgyekből és férfiakból álló kart Ladányi Ödön karnagy dirigálta.

A programszámokat v. Balás Pál konferálta be; szójátékai nem egyszer keltettek nevetést a nézőtérben.

Végül egy egyfelvonásos vígjáték következett, „Az egyetlen leány” cím alatt. P. Szűcs Imre az ötlányos apa, — és Leopold József az öreg szolga szerepében — mindketten kipróbált műkedvelők — hivatásos színészeknek is becsületére váló alakítást produkáltak.

A többi szereplő közül Ecsedi Annus (Kamilla) tűnt ki közvetlen és természetes játékkal. Szabó Annuska, Szodoray Mariaka, Soós Mária, Kovács Iduska, Acsády Elek, Tóth János, Bikfalvy Sándor és Karrai Sándor pedig

szintén hozzájárultak a darab sikerre viteléhez, ami nem is volt valami könnyű dolog. Valami régi, rettenetesen rossz fordításból tanulták be a darabot, mely csak úgy hemzsegett „az ezen férfiú”, „azon ember”, „különösnek lenni látom” s hasonló magyartalan kifejezésektől. Kár, hogy ezeket előzőleg nem javították ki.

A műsor egy pontja elmaradt, — úgy mondják, nézeteltérés támadt a szerző és az előadók között. Mindenesetre sajnálatos dolog, hogy egy műkedvelő előadás nem lehet elnézeteltérés nélkül, s hogy a műsorból éppen az a szám maradt ki, melytől a szerző és az előadók neve után ítélve, sokat lehetett várni.

Az előadást szépen sikerült táncmulatság követte, melynek során szépségversenyt is tartottak. A szépségverseny nyertese Szabó Annuska lett. A mulatság összes bevétele 11,718 korona volt, melyből a kiadások összege 4218 korona, a tiszta jövedelem pedig 7429 korona. A felülfizetők névsorát lapunk jövő száma hozza.

xy.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Deleu János polgármester hivatalos ügyek elintézése végett Kolozsvárra utazott.

— Purifikáló bizottság. Az erdélyi képviselők klubja tizenöt tagu bizottságot küldött ki, azon rendeltetéssel, hogy a tisztviselők ellen fölmerült panaszok, vádak tüzetes megvizsgálását fogantossítsa. A sok időt és utánjárást igénylő munkának megkönnyítése céljából a román impérium alatt levő területeket körzetekre osztották s minden egyes körzet számára megbízottakat neveztek ki. Szilágysomlyó térségére Boca I. dr., Marcián I. és Barbul Kelemen, — Bihar, Arad, Békés és Csanád megyébe Lascu Demeter dr. és Stoienescu Mihály, — Máramaros és Szatmármegyébe Juga Gábor dr., Pop Cornél és Linga János küldtek ki.

— Eljegyzés. Balássy Miklós érminszentí földbirtokos eljegyezte Kulin Ióát, Kulin Imre táblai tanácselnök leányát Erendrédről.

— A cenzura elien. A kolozsvári újságírók szakszervezetének küldöttsége dr. Maniu Gyulának, a Kormányzótanács elnökének a napokban átnyújtotta memorandumát, amelyben a cenzura eltörlését kérte és annak tulkapásai ellen tiltakozott. Maniu Gyula dr. kijelentette, hogy a cenzurát a magyar békeszerződés aláírásáig előreláthatólag nem lehet megszüntetni. A memorandumot és a hozzá mellékelte adatokat személyesen fogja átvizsgálni, érintkezésbe lép a cenzura vezetőivel, valamint a katonasággal s az esetleg szükséges intézkedéseket meg fogja tenni.

— Szövetkezeti kiárusítás megkezdése. A szilágysomlyói „Hangya” fogyasztási és őr-tékesítő szövetkezet igazgatósága értesíti tagjait, hogy működését 1920. február hó 6-án megkezdte. Az árú az ipartestület helyiségében lévő nyílt üzletben lesznek kiárusítva. Tekintettel arra, hogy ez idő szerint csak tagok vannak jogosítva árú vásárolni az áruüzletben, — felhívja tagjait, hogy a jegyzett üzletrészek értékét február hó 5-ig mindenki fizesse be. A fizetést nem teljesítők a tagok sorából töröltetni fognak.

— **Hirdetmény.** A nagyváradi állami körendőrségi prefektus urnak 11—1919. számú rendelete alapján a következőket rendelem:

1) Mindazon Szilágysomlyó város területén tartózkodó egyének, akik az orosz hadjárat és a román hadsereg elől, valamint azok is, akik az 1918. évben történt forradalom alkalmával ide menekültek és letelepedtek, továbbá az osztrák-magyar hadseregben szolgált katonák családjai, akik a háború ideje alatt ide költöztek: folyó évi március hó 1-ig kötelesek jelentkezni a rendőrségnél összeírás végett.

2) Ugyasint kötelesek az idegen illetőségű, háború vagyonosai, az esküt le nem tett azon tisztviselők, akik nem a Romániához tartozó tartományokban bírnak illetőséggel, valamint az osztrák-magyar hadseregben szolgált tényleges tiszttek, akik nem mondanak le volt rangjaikról.

3) Minden háznál az összes lakókról jól látható helyen egy kimutatás függesztendő ki és minden változás a rendőrségnél 24 óra alatt bejelentendő és az a kimutatásban bevezetendő.

4) A szállodatulajdonosok, valamint a szállásadók, akik idegenek részére adnak szállást, az érvényben levő törvények és rendeletekhez fognak alkalmazkodni. Szilágysomlyó, 1920. évi január hó 21-én. Pislea, rendőrkapitány.

— **Megkezdődött a földosztás.** A román kormány által kibocsátott földreform rendeletnek megfelelő munkálatok vármegyénkben kezdetüket vették. Dr. Meszesán Coriolán vezető járásbíró kedden Selymesilovára szállott ki a kisajátítási munkálatok megkezdése végett.

— **A vármegyei árvizsgáló bizottság** a következő árakat állapította meg:

1 férfiruha elk. cérna és gombbal	250—300 K
1 férfinarág	80—100 K
1 férfi télikabát	250—300 K
Kenyérsütés ára kilogrammonként	20 fillér.
1 kiló fehér kenyér 2-ös számú lisztből	5 K
1 kiló barna kenyér	3 K
1 db. kifli (3 deka) az árusító helyeken	50 fillér.

A rendelet ellen vétők (és pedig úgy az munkaadó, mint a munkások, eladók, és vevők) a legszigorúbban büntetendők.

— **Mennyi lesz a fejadag?** A kormányzótanács, amint már jelentettük, el fogja rendelni az összes gabona és közfogyasztásra alkalmas termények zár alá vételét, legyen az a gabona akár a termelő, akár a fogyasztó birtokában. A rendelet a következőkben határozza meg azt a szükségletet, amelyet a termelő a maga számára megtarthat: 20 kg. gabona, vagy 15 kg. liszt, 30 kg. burgonya, 5 kg. bab. Ez a mennyiség fejenként és havonként értendő 1920. szeptember 1-ig. A fogyasztó havi fejadagja a következő: 15 kg. gabona, vagy 12 kg. liszt, 15 kg. burgonya és 2 kg. bab. Vétés céljából a termelő a következő mennyiséget tarthatja vissza holdanként: 100 kg. buza, 80 kg. rozs, 60 kg. zab, 20 kg. kukorica, 100 kg. borsó, 75 kg. lencse és 800 kg. burgonya.

— **A csendőrség szervezése.** Lupu belügyminiszter törvényjavaslatot készít elő a vidéki csendőrség létszámának szaporításáról. A javaslat szerint egy-egy kerületben csak hat csendőr maradna, közöttük két lovascsendőr. A községi csendőrösről teljesen meg fognak szűnni. Ezentúl tehát csak a kerületi székhelyeken lesznek csendőrösről, amelyeket a bírói hatóságok alá fognak rendelni.

— **Fával fogják fűteni az erdélyi vonatokat.** A vasuti forgalom helyreállítása végett fölmerült az a kérdés, hogy nem lehetne-e a teljes vonatforgalmat fafűtéssel biztosítani. A fával való fűtést még a tavaly bevezette a szénhiány miatt Svájc is, ahol rendszeresen fával fűtik a lausanne—genfi vonalat. Nagy technikai nehézségei tehát a fafűtésnek nincsenek. Erdélyben a szénbányák állandó üzemeltetésére, illetve azok szakadatlan kitermelésére számítani nem lehet, ezért a vasutak faszükségletének biztosítása végett a tárgyalások már meg is indultak. Eszdszerint arról van szó, hogy a fatermelők az általuk kitermelt, illetve forgalomba hozott faszállítmányokból, minden tíz vagon után egy vagonra való a vasutnak

engedjenek át, vagononként 2000 koronában. Ennek elszállítása természetesen a vasutat terhelné. Számítás szerint az így nyert fanyerítés elegendő volna ahhoz, hogy a vasuti forgalom ismét mindenütt akadálytalanul megindulhasson.

Legujabb!

A magyar békeszerződés tervezete.

Páris, jan. 26. A Havas-ügynökség jelentése szerint a magyar békeszerződési tervezet, amely a további tárgyalások kiindulópontját képezi, a határokat a következőképpen állapítja meg:

Északon: a Duna északi folyása egészen Szobig s így Pozsony, Komárom és Esztergom a cseheké, Szobtól észak felé tart a határ, úgy hogy Ipolyság cseh, míg Balassagyarmat magyar, továbbá Salgótarján fölött, úgy hogy már Fülel és Losonc a cseheké. A határ legmagasabb csúcsa Tornánál fordul kissé délre, Kassa cseh város lett, míg Sátoraljaujhely a magyaroké marad, Csap még magyar, de Beregszász cseh. A Tisza felső folyása a határ a csehek és románok között. Szatmárnémetitől délnyugatra megy a határ s Érmihályfalva, Bihardioszeg, Nagyvárad, Nagyszalonta és Békésmegye keleti szélé és Aradtól közvetlen nyugatra a Maroshoz zárkózik, olyképp, hogy a fenti városok már Romániához tartoznak. Az összekötő határvonal Békés és Biharmegye között Gészten húzódik keresztül.

A szerb határ Szeged alatt kezdődik Szabadka felett, Baranyamegye déli csücskén át a Dráva mellett a régi határ mentén megy tovább.

Békéscsaba, Mezőhegyes, Baja, Pécs, Szombathely, Kőszeg, mint határjelző városok — Magyarországhoz tartoznak.

A socialisták kiváltak a magyar kormányból.

Bécsből jelenti a N. W. J.: A magyar szocialdemokrata-párt választmánya határozata folytán a párt tagjai kiléptek a kormányból. A választási küzdelem során legutóbb felmerült sérelmek indították erre a pártot. A kilépést Huszár Károlyhoz intézett levélben jelentették be; a levelet Payer miniszter és Miakics államtitkár írták alá.

Értesítés.

Van szerencsénk a nagybecsű közönség tudomására hozni, hogy a

Városi szálloda, kávéház, étterem és Polgári étkezdé

helyiségeit a mai napon átvettük. Nevezett helyiséget január hó 31-én, szombaton este megnyitjuk.

Gondoskodni fogunk pontos és kényelmes kiszolgálásról, elsőrendű francia konyháról, kitűnő faj és csemegeborokról.

A közönség szórakoztatására esténként elsőrangú cigányzenekar hangversenyez.

Szíves pártfogásért esedezünk.

Kesztenbaum és Földes,
tulajdonosok.

Hirdetések

A „Szilágysomlyó“ részére jutányos áron vétetnek fel.

A tasnádi járásbíróság.

Pk. 1624—1919. szám.

Hirdetmény.

A tasnádi járásbíróság közhírré teszi, hogy az állítólag elveszett s a Klein Ede felsőszopori lakos tulajdonát képezett következő okiratok: egy drb. a tasnádi Kereskedelmi és iparbank rt. által 1918. november 15-én I. 184—255. szám alatt „Klein Irénke Felsőszopor“ névre kiállított és 9959 korona 68 fillérről szóló betéti könyv, — valamint egy drb. ugyan csak a tasnádi Kereskedelmi és iparbank rt. által 1918. november 15-én I. 185—266. sz. „Klein Ede Felsőszopor“ névre kiállított és 6788 korona 80 fillér betétet tartalmazó betétkönyv megsemmisítése iránt az eljárást Klein Ede felsőszopori lakos kérelmére folyamatba tette. Ennélfogva felhívja az említett okirat hirtokosát, hogy a jelen hirdetménynek a Hivatalos lapban történt harmadszori beiktatását követő naptól számított egy év alatt az okiratot a bíróságnál mutassa be, mert ellenkező esetben a bíróság azt a jelzett határidő letelte után a folyamodó újabb kérelmére semmienek fogja nyilvánítani.

Tasnád, 1919. december 7-én.

Dr. Veress sk., jegyző.

A kiadmány hitelűl:

Rosenbaum,
s. hiv. tisztviselő.

Hirdetmény.

A helybeli városi szálloda, kávéház és éttermet a mai napon átvettük és a Markovics Lőrincz hitelezői 8 napon belül nálunk jelentkezzenek.

Szilágysomlyó, 1920. jan. 29.

Földes Ábrahám

és

Kesztenbaum Rezső.

Eladó ház.

3 szoba, konyha, kamara, a melléképületben 1 szoba, konyha, továbbá istálló, sertésöl és nagy telekből álló lakás eladó. A lakás vétel esetén azonnal eltolgatható.

Értekezni lehet a tulajdonos

Nagy Mihály

kalapossal Szilágysomlyón.

Könyvnyomdánkban

egy-két középosztályt végzett fiu, vagy polgárit végzett leány tanulónak azonnal felvétetik.